

Závěrečná zpráva

Pracovní stáž na HZS Nízké Tatry – Jasná

4.1. – 4.4.2010

Hlaváček Jan, Kadlec Jan

Od studentů ke stážistům

Jednou z radostí studia oboru zdravotnický záchranář na JČU je i možnost absolvovat zahraniční pracovní stáž u Horské záchranné služby na Slovensku. Konkrétně se jedná o oblast Nízkých Tater a středisko Jasná pod Chopkom. Samo sebou, že tato nabídka zaujala i nás a přihlásili jsme se do konkurzu. To byl teprve začátek. Následovalo sepsání životopisu, motivačního dopisu a na závěr přišel výběrový pohovor v cizím jazyce. A jelikož jsme už něco zažili, byli patřičně namotivovaní a cizí jazyky máme v malíku, konkurzní komisi nic nebránilo v tom, aby nás vyslala na stáž.

Per aspera...

Po prvotní euforii následovalo rychlé vystřízlivění v podobě spousty vyřizování. To máte: pojištění úrazové, pojištění „na blbost“, pojištění cestovní (oba dva jsme měli pojištění Generalli Exklusiv a k tomu AlpineVerein), zápočty, zkoušky, seminární práce, prezentace, do toho Mikuláš, Vánoce, a zase zápočty, zkoušky, uvědomit učitele o naší nepřítomnosti na výuce, zdravotní prohlídka pro způsobilost výkonu stáže (praktický lékař), vyřízení stipendia, loučení se spolužáky, loučení s rodinou, zajištění ubytování, stravy, atd. ...

... ad astra

Doprava:

Vzhledem k množství bagáže (a to nejsme ženské) jsme byli nuceni k dopravě autem. Honzu přivezli rodiče a Janek přijel svým autem, které nám zůstalo k dispozici po celou dobu pobytu. Ceny benzínu jsou srovnatelné s těmi v ČR, zimní pneu podmínkou a sněhové řetězy nutností pro případ nouze. Auto jsme využívali především pro nákupy v nedalekém Liptovském Mikuláši (cca20km), pro cestu za zábavou jsme volili autobus za 1€/cesta.

Ubytování:

Starosti s bydlením nám ulehčil sám náčelník Mišo Matoš, který pro nás zajistil vynikající útočiště v podobě jizby na Hotelu Liptov přímo v Jasné. Dostali jsme dvou lůžkový pokoj s koupelnou, televizí a přistýlkou pro případné nocležníky. Vhod nám přišel i bezdrátový internet zdarma. Cesta do práce nám trvala přibližně 15 minut a nahrazovala nám ranní rozvíčku. Po práci nám přišla k duhu lezecká stěna, stůl na stolní tenis nebo bar s Plzeňskou dvanáctkou a spoustou známých ze svahu, to vše přímo v hotelu bez nutnosti někam chodit. Několikrát jsme využili možnost přespat na stanicích HZS – Jasná, Bystrá, Čertovica.

Stravování:

Na hotelu jsme měli možnost chodit na snídani a večere, avšak snídani jsme stihali pouze ve dnech volna a večere se nám po měsíci převedly. Naštěstí je v Domě HZS plně vybavená kuchyně, kde jsme každý pracovní den snídali a čas od času si připravovali večeri. Na oběd jsme většinou chodili do restaurací na svahu, kde má horská služba zaměstnanecké slevy. Ceny stravování jsou zde pochopitelně vyšší, v supermarketech ve městě se přibližují cenám v ČR, i tak jsou zde ale potraviny dražší.

Naše pracovní náplň:

První den ve službě jsme strávili nejdříve s náčelníkem Mišo Matošem, který nás seznámil s chodem a prostředím HZS a s tím, co se od nás očekává. Zároveň jsme dostali potřebnou výbavu – batoh, lékárnu, dlahy, vysílačky, vesty SKI PATROL, mačky, skialpové lyže včetně tulených pásů a lavinový vyhledávač. Odpoledne jsme už v doprovodu zkušeného záchranáře Lukáše Benického brázdili místní svahy. Účelem nebylo si zalyžovat, ale zjistit, kde najdeme Kanadské saně, poznat sjezdovky a naučit se jejich názvy. Středisko je totiž poměrně rozsáhlé a je třeba se dobře orientovat. Pak by se totiž mohlo stát, že hledáte úraz na úplně jiné

sjezdovce, než se vlastně stal. A věřte nám, to pacient neocení. ☺ Od druhého dne jsme byli plně zapojeni do práce lyžařské služby na sjezdových tratích a postupně absolvovali kurz Lyžařské služby a práce s vysílačkou.

A jak vypadal náš den ve službě? Pracovní doba začíná v 7:30, následovala společná snídane a v 8:30, kdy začínal provoz lanovek a vleků, jsme vyrazili do terénu na revizní jízdu. Jednalo se o příjemnou povinnost, která zahrnovala kontrolu všech lyžařských tratí, jejich sjízdnost a bezpečnost. Sjezdovky v tu dobu byli perfektně upravené a téměř liduprázdné a my si tak mohli užít skvělou lyžovačku. Revize nám většinou trvala do 11 hodin. V dopoledních hodinách se obecně stávalo nejméně úrazů. My jsme se tak v klidu mohli naobědvat a čekat na první úrazy. Ty na sebe nenechaly dlouho čekat a my měli o „zábavu“ na odpoledne postaráno. K lehčím úrazům jsme jezdili jednotlivě, k vážnějším po dvojici. V 16:00 končil provoz střediska a naším posledním úkolem bylo projet sjezdové tratě a posbírat odpadlíky tak, aby na nich nikdo nezůstal. V 16:30 jsme už obvykle byli na základně, náš pracovní den byl u konce.

A jak vypadal postup při úrazech? Většinou se jednalo o zlomeniny končetin nebo poranění kloubů, jednou za čas i otřes mozku, poranění páteře, krvácení. Nejobtížnější na celém úrazu bylo ho vůbec najít. Třeba byste nečekali, že když máte nahlášenou zlomenou nohu, tak na vás pacient bude čekat ve stoje. ☺ Po nalezení postiženého následovalo označení místa úrazu, prvotní vyšetření. Záchranář dále nahlásil na dispečink povahu poranění, popřípadě požadavky

na transport – Kanadské saně, sněžný skútr, DRNR, RZP, RLP. Poté pokračoval v ošetřování a péči o pacienta, především jeho tepelný komfort. Současně záchranář vypisuje dokumentaci („Záznam o zásahu Horskej záchrannej služby“). Následoval svoz technickými prostředky a předání pacienta do odborné péče. Popřípadě jsme mohli pacienta na jeho výslovné přání propustit do osobní péče (v závislosti na závažnosti poranění, po konzultaci s dispečerem a vypsáním všech potřebných dokumentů).

Další zkušenosti – „za odměnu“:

Během stáže jsme měli možnost zakusit práci na Středisku lavinové prevence – SLP. Ta obnášela ranní kontrolu meteostanic, vytvoření předpovědi počasí pro následující den, určení stupně lavinového nebezpečí, sběr údajů v terénu (srážky, teplota, oblačnost, výška sněhové pokrývky, směr a síla větru, ...) a také kancelářskou práci (vytváření databáze lavin a zapisování statistiky vývoje počasí). Několikrát jsme byli s pracovníky SLP při preventivním odstřelování lavin z nebezpečných, turisty ohrožujících svahů.

Ke konci března se ve středisku konaly téměř každý den lyžařské závody, na kterých HZS zajišťovala zdravotnickou asistenci. Ani nás tato povinnost neminula a tak jsme si vyzkoušeli, jaké je to stát celý den v zimě na jednom místě a čekat, zda se někomu něco nestane.

Kazuistika č.1

13:15 – Na dispečink HZS Jasná byl nahlášen přes linku 18300 úraz dítěte na sjezdovce FIS. Mělo by se jednat o zlomenou stehenní kost a podezření na utřes mozku.

13:17 – Na místo je vyslána hlídka LS.

13:20 – První záchranář přijíždí na místo úrazu a provádí prvotní vyšetření. Otřes mozku je vyloučen, dítě je v šoku a má zavřenou zlomeninu kosti stehenní. Zároveň přes vysílačku upřesňuje místo a žádá si o Kanadské saně, celotělovou vakuovou matraci a RZP.

13:23 – Místo úrazu je označené, péče o tepelný komfort postiženého.

13:25 – Na místo dorazila i druhý záchranář a ihned začíná připravovat saně k transportu.

13:30 – Pacient uložen do Vakuové matrace.

13:40 – Pacient uložen v saních k transportu. Jeden záchranář veze saně, další je jistí a sleduje zdravotní stav pacienta.

13:50 – Příjezd se saněmi k vozu RZP.

14:00 – Pacient předán posádce RZP a ukončení akce.

Kazuistika č. 2

11:45 – Na dispečink HZS Jasná nahlášen úraz maďarského skialpinisty v oblasti Demänovského sedla. Mělo by jít o zlomeninu bérce.

11:55 – Do terénu vyráží tři členové HZS, z toho jeden s Kanadskými saněmi.

12:20 – Záchranný tým doráží na místo úrazu. Začíná ošetření, pacientovi přiložena vakuová dlaha. Přeprava vrtulníkem je vyloučena kvůli husté mlze.

12:30 – Na místě je záchranář se saněmi.

12:35 – Pacient je naložen a připraven k transportu.

12:50 – Příjezd se saněmi na Srdiečko.

12:55 – Pacient předán posádce RZP a ukončení akce.

Kazuistika č. 3

9:05 – Na dispečink HZS Jasná je přes linku 112 nahlášeno, že se v okolí Zámotskej Hoľe ztratila skupina tří česků. Jsou ve stanu, venku je hustá mlha a nejsou schopni pokračovat v túře.

9:10 – Vedoucí záchrany – dispečer svolává z domovů 6 záchranářů. Příprava materiálu a techniky na záchrannou akci.

10:10 – 6 záchranářů odjíždí terénním vozem a se skútrek na přívěsu směr Magurka.

10:40 – Záchranný tým je v Magurce a transportuje se skútrek „až kam to jde“...

11:15 – Záchranáři jsou na hlavním hřebeni a začíná pátrání v mlze.

11:30 – Nalezen stan českých turistů v Sedle Latiborskej Hoľe.

11:50 – Záchr. Tým spolu s 3 čechy začíná sestup do Magurky k vozu.

14:00 – Příjezd všech na Dům HZS Jasná a ukončení akce.

Kazuistika č. 4

16:10 – Na dispečink HZS Jasná je vlekaři nahlášen úraz na sjezdovce č. 12 v oblasti snowparku. Okamžitě je na místo vyslána posádka LS

16:17 – Na místo přijíždí hlídka LS, po prvotním vyšetření hlásí na dispečink, že se jedná o podezření na poranění bederní páteře a otřes mozku, zároveň podává požadavek na kanadské saně, celotělovou vakuovou matraci, krční fixační límec a posádku RLP do střediska Zahrádky. Dále zajišťuje tepelný komfort pacienta a kontroluje jeho stav do příjezdu kolegy s kanadskými saněmi.

16:30 – Příjezd dalšího člena LS s kanadskými saněmi a ostatním materiálem. Zajištění a znehybnění pacienta za pomoci jeho přátel. Uložení pacienta do saní.

16:40 – Započítí transportu.

16:50 – Předání pacienta posádce RLP, ukončení akce.

Pár fotek zachycujících naši pracovní náplň

(vlevo) naše pracovní vysílačka Motorola GP 340, (vpravo) pracovní batoh SKI PATROL model DEUTER FREERIDER 26

Nástup do práce – před revizní jízdou ☺

Fotka z úrazu maďarského skialpinisty v Demänovském sedle

Zásah LZS při lavinovém neštěstí v Derešském kotli, kde zasypala lavina jednoho Čecha

Ze školení Lyžařské služby na sjezdových tratích – nácvik fixace zlomeniny DK

(vlevo) „ostrý“ úraz ve Snowparku – otřes mozku, (vpravo) nácvik jištění saní ve žlabech pomocí cepínu

Kladívková sondáž prováděná v Žiarské dolině na „terase“ během služby na Středisku lavinové prevence

Ukážková fixace zlomeniny bérce

(vlevo) klasická lavinová sondáž v Jankovo podání, (vpravo) na skialpinistických závodech ve Vysokých Tatrách – Lomnická věža

Odpolední trénink – přikládání vakuových dlah a práce se saněmi...

Pro změnu zlomená ruka aneb těžko na cvičišti, lehko na bojišti...

... a do třetice transport raněného s podezřením na poranění páteře

Služba Terén a naše skialpové začátky v mrazivém lednovém počasí

Závěr stáže - pohoda, opalování, jarní lyžovačka ve firmu a málo úrazů...

Poděkování

V první řadě bychom rádi poděkovali našim rodičům, za jejich podporu, dále pak celému kolektivu HZS Nízké Tatry v čele s náčelníkem Mišo Matošem - vyjmenovávat je nemá význam, všichni nám byli dobrými kamarády a „učiteli“ po celou dobu stáže ☺. Dále naše poděkování patří všem pracovníkům JČU, bez kterých by se zahraniční stáže nekonaly.

Jasná 29

Janek Oldo Hlaváček

janek.hlavacek@seznam.cz

Jasná 27

Honza Kadlec

jkadlec69@gmail.com